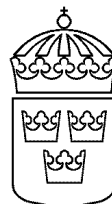

Kulturutskottets yttrande

1995/96:KrU3y

Teknikutveckling inom turistsektorn

1995/96
KrU3y

Till näringsutskottet

Näringsutskottet har den 21 november 1995 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1994/95:94 Exportinsatser för små och medelstora företag, m.m. jämte motioner, allt i den del som berör kulturutskottets beredningsområde.

Med anledning av propositionen har väckts motionerna 1995/96:N15–N19.

Kulturutskottet yttrar sig över dels den del av propositionen som avser teknikutveckling inom turistsektorn, dels motion 1995/96:N15, såvitt avser angivna del av propositionen, motion 1995/96:N16 yrkande 3 och motion 1995/96:N17.

Utskottet

Propositionen, m.m.

I propositionen föreslås att det för ökade statliga exportinsatser och för teknikutvecklingen inom turistsektorn för budgetåret 1995/96 under tolfte huvudtiteln engångsvis skall föras upp ett reservationsanslag på sammanlagt 50 miljoner kronor.

Regeringen anger i propositionen att den för att inte underskottet i statsbudgeten skall öka genom en sådan medelsanvisning kommer att effektuera besparingar på vissa anslag under tionde huvudtiteln (Arbetsmarknadsdepartementet).

Det framhålls i propositionen att turismen är en växande näring och att den domineras av små företag, samtidigt som marknadsföringen kräver att företagen står i direkt kontakt med sina exportmarknader. För att klara detta krävs utveckling av en informationsteknik som är anpassad till behoven.

I propositionen anförs att det är angeläget att bl.a. små turistföretag kan stärka sin position på den internationella turistmarknaden. Det bör kunna ske genom bl.a. utveckling och anpassning av informationsteknik för

främst de mindre turistföretagen och genom rådgivning till dessa företag vid introduktion och användning av de nya hjälpmedlen. Insatserna bör enligt propositionen finansieras gemensamt av staten och branschen. Enligt propositionen bör för att täcka statens kostnader ytterligare medel i storleksordningen 20 miljoner kronor tillföras Svensk Turistutveckling AB.

Här bör också nämnas att det även i proposition 1995/96:25 En politik för arbete, trygghet och utveckling, som bereds av finansutskottet, framförs synpunkter av innehåll att det krävs en utveckling av informationsteknik för att tillgodose de behov som finns av att turistföretagen står i direkt kontakt med sina exportmarknader. Det nämns att Data-svar och Data-fax är exempel på sådan teknik som finns i dag men som inte utnyttjas inom den svenska turistnäringen.

Motioner

I två motioner yrkas avslag på regeringens förslag i vad avser den föreslagna satsningen på teknikutveckling inom turistsektorn.

I den ena av dessa motioner, N15 (fp), yrkas att propositionsförslaget i dess helhet skall avslås. Som skäl härför anför motionärerna principiella skäl, som hänför sig till motionärernas allmänna syn på företagsstöd. Då det gäller det förslag som rör teknikutveckling inom turistsektorn framhålls också att under alla förhållanden bör erfarenheter av den nyligen genomförda omorganisationen avvakts.

Motionärerna bakom motion N16 (m) anför att förslaget om stöd till teknikutveckling inom turistsektorn är dåligt specificerat och att regeringen bör återkomma i denna fråga när Turistdelegationen presenterat sitt förslag till mål och närmare ange hur satsningen skall medverka till att de näringspolitiska målen på turistområdet blir uppfyllda (yrkande 3).

I motion N17 (c) anför vissa synpunkter om användningen av de medel som föreslås bli anslagna för teknikutveckling inom turistsektorn. Motionären erinrar bl.a. om den utvecklingspotential som turistnäringen har. De anför att turismen till sin karaktär är lokal och decentraliserad och att kontakterna mellan kund och produkt måste förstärkas. Den nya tekniken erbjuder härvidlag unika möjligheter. Motionären, som ställer sig positiv till regeringsförslaget, understryker vikten av att de föreslagna medlen för teknikutveckling används med beaktande av de små företagens situation och med täckning över hela landet. Svensk Turistutveckling AB bör lämpligen samråda med Turistdelegationen. Enligt motionärens mening är det

viktigt att de aktuella medlen kan disponeras även för insatser som innebär mera direkt marknadsföring, eftersom det är inom detta område som de akuta problemen är störst. Erfarenheterna från det utvecklingsarbete inom informationstekniken som pågår på vissa håll i landet bör tas till vara.

1995/96:KrU3y

Utskottets bedömning, m.m.

I sitt av riksdagen godkända betänkande 1994/95:KrU28 Turistpolitiken behandlade kulturutskottet ingående frågan om den statliga turistpolitiken. I betänkandet erinrades bl.a. om att turistnäringen är en utpräglad småföretagarbransch och att näringspolitiska insatser på småföretagsområdet således är ett viktigt inslag i den statliga politik som har betydelse för turistnäringens utveckling, inte minst i glesbygd.

Ett enhälligt utskott godtog principer för inriktningen av turistpolitiken i vad avser statens roll och insatser (bet. s. 14). Staten har bl.a. ansvar för att det sker en samordning av statens insatser inom olika politikområden för att stärka turistnäringen och för att samordning mellan olika samhällssektorer av betydelse för turismens utveckling kommer till stånd och utökas. Staten har också ett delansvar för genomförandet och finansieringen av en övergripande internationell marknadsföring av Sverige som turistland med inriktning både på rekreations- och tjänsteresor.

Efter förslag av regeringen godkände riksdagen att en ny myndighet, som senare fick namnet Turistdelegationen, inrättades för turistfrämjande. Bl.a. skall Turistdelegationen svara för kunskapsutveckling samt för viss teknik- och metodutveckling. Turistdelegationen skall i samråd med olika organ inom turistområdet utforma ett handlingsprogram avseende de mest angelägna åtgärderna i fråga om turismens utveckling.

Verksamheten med övergripande informationsinsatser och marknadsföring av Sverige som turistland skulle bedrivas i bolagsform. I enlighet med regeringens och riksdagens intentioner har staten och turistbranschen bildat ett gemensamt bolag, som i vart fall tills vidare bär namnet Svensk Turistutveckling AB. Verksamheten skall finansieras gemensamt av staten och bolaget.

Det får ankomma på näringsutskottet att bedöma den i motion N15 (fp) upptagna övergripande näringspolitiska frågan om lämpligheten av företagsstöd.

Då det gäller de i samma motion, N15 (fp), och i motion N16 (m) framförda synpunkterna av innehåll att det ännu är för tidigt att ta ställning till frågan om ett statligt stöd av det slag som föreslås i propositionen, gör utskottet den bedömningen att det inte är nödvändigt att ytterligare avvakta erfarenheterna av Turistdelegationens arbete med att utforma förslag till en handlingsplan. Denna bedömning grundar sig dels på den information utskottet i detta ärende under hand inhämtat om myndighetens hittillsvarande arbete med IT-frågor, dels på den information utskottet skaffat sig under det fortlöpande arbetet med turistfrågor, som inneburit omfattande kontakter med företrädare för turistnäringen. Det finns enligt utskottets

1995/96:KrU3y

mening ett påtagligt behov av teknikutveckling inom främst mindre turistföretag. Utskottet anser att riksdagen bör besluta om att anvisa medel av den i propositionen föreslagna storleksordningen, 20 miljoner kronor, för teknikutveckling inom turistsektorn.

Då det gäller den i propositionen föreslagna användningen av stödet, en fråga som också tas upp i motion N17 (c), gör utskottet följande bedömning.

Utskottet har inhämtat att Turistdelegationen – som ett led i utarbetandet av förslag till en handlingsplan för turismen – haft omfattande kontakter med företrädare för turistsektorn i landet. Ett hundratal sammankomster av seminariekaraktär har hållits. Därigenom har myndigheten skaffat sig en omfattande kännedom om bl.a. de mindre turistföretagens behov av och synpunkter på teknikutveckling. Myndigheten har tillsatt fem arbetsgrupper som arbetar med olika delar av handlingsprogrammet. En av dessa grupper arbetar med IT-frågor. Mot den redovisade bakgrunden anser utskottet att det är angeläget att Svensk Turistutveckling AB samråder med Turistdelegationen om användningen av de medel som avsätts för teknikutveckling inom turistsektorn. På detta sätt kan i enlighet med vad som förordas i motion N17 erfarenheterna från IT-området i företag på olika platser i landet tas till vara samtidigt som de föreliggande behoven kan tas fram.

Det anförda står inte i motsättning till vad som anförs i propositionen. Utskottet har inte heller i övrigt något att invända mot propositionsförslaget i här aktuell del.

Stockholm den 23 november 1995

På kulturutskottets vägnar

Åke Gustavsson

I beslutet har deltagit: Åke Gustavsson (s), Berit Oscarsson (s), Anders Nilsson (s), Leo Persson (s), Marianne Andersson (c), Monica Widnemark (s), Lennart Fridén (m), Agneta Ringman (s), Charlotta L Bjälkebring (v), Jan Backman (m), Ewa Larsson (mp), Fanny Rizell (kds), Nils-Erik Sö-

derqvist (s), Lars Lilja (s), Birgitta Wichne (m), Lars Hjertén (m) och Elizabeth Nyström (m). 1995/96:KrU3y

Avvikande mening

Lennart Fridén, Jan Backman, Birgitta Wichne, Lars Hjertén och Elizabeth Nyström (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som börjar med ”Då det gäller de” och slutar med ”inom turistsektorn” bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion N16 (m) i här aktuell del. Förslaget i propositionen om stöd till teknikutveckling är dåligt specificerat. Regeringen bör därför, om den anser det motiverat, återkomma i denna fråga när Turistdelegationen presenterat sitt förslag till handlingsprogram. Regeringen bör då närmare ange hur en sådan satsning som föreslås i propositionen skall medverka till att de näringspolitiska målen på turistområdet blir uppfyllda.

I enlighet med det anförda bör propositionen i här aktuell del avslås. Utskottet tillstyrker således motion N16 yrkande 3. Genom detta ställningstagande tillgodoses även yrkandet i motion N15 (fp) i motsvarande del.